

Na temelju članka 68. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15 i 12/18) i članka 10. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, broj 3/17), ministar zaštite okoliša i energetike donosi

ODLUKU

o sadržaju strateške studije procjene utjecaja na okoliš za Strategiju energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu

I.

Donošenjem ove Odluke utvrđuje se konačni sadržaj strateške studije utjecaja na okoliš za Strategiju energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu (u daljnjem tekstu: Strategija). Odluka se donosi u okviru postupka strateške procjene utjecaja na okoliš koji je započeo Odlukom o provođenju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Strategiju energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu (KLASA: 310-02/18-01/106; URBROJ: 517-13-1-3/1189-18-3 od 21. lipnja 2018. godine).

Polazišne osnove, razlozi i pravna osnova donošenja Strategije

II.

Trenutno važeća Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske donesena je 2009. godine i promatra razdoblje do 2020. godine. Nastavno na promjene koje su se dogodile u međuvremenu pretpostavke po pitanju potrošnje, potražnje, opskrbe i slično, kao i trendova iz kojih su proizašli razvojni energetske projekti nisu primjenjive te je iste neophodno uskladiti i redefinirati.

Strategija energetskeg razvoja donosi se sukladno članku 5. Zakona o energiji („Narodne novine“, broj 120/12, 14/14, 95/15 i 102/15).

Smjernice, ciljevi i mjere koji će se definirati Strategijom

III.

Strategijom se utvrđuju smjernice dugoročnog djelovanja definiranjem ciljeva, utvrđivanjem mjera za njihovo ostvarenje, uvažavajući postojeće stanje i preuzete međunarodne obaveze, a prvenstveno one koje Republika Hrvatska preuzima kao članica Europske unije.

Strategija na prvom mjestu treba pridonijeti cilju jačanja konkurentnosti hrvatskog gospodarstva i stvaranja pozitivnog investicijskog okruženja.

S obzirom na novi europski regulatorni okvir i zahtjeve neophodno je uskladiti nacionalne ciljeve s ciljevima iz europskih direktiva po pitanjima zajedničke energetske i klimatske politike, obnovljivih izvora energije, energetske efikasnosti, smanjenja potrošnje, smanjenja emisija stakleničkih plinova, sigurnosti opskrbe, održivosti i konkurentnosti energetske sustava i razvoja, te redefinirati optimalni energetske miks, i razvojne energetske projekte Republike Hrvatske.

Obuhvat Strategije uključujući i opise zahvata i aktivnosti koji će se definirati Strategijom

IV.

Strategija energetske razvoja Republike Hrvatske temeljiti će se na sigurnosti opskrbe energijom u skladu s ciljevima Europske unije:

1. rastuća, fleksibilna i održiva proizvodnja energije kroz smanjenje ovisnosti o uvozu energije zaustavljanjem pada domaće proizvodnje, boljim korištenjem postojećih kapaciteta za proizvodnju, transport i skladištenje energije i ulaganjima u nove kapacitete i infrastrukturu (osiguranje adekvatnog energetske miksa s nižim emisijama CO₂),
2. bolja povezanost energetske infrastrukture kroz razvoj nove infrastrukture i alternativne dobavne pravce energije,
3. veća energetska učinkovitost kroz razvoj mjera za rast učinkovitosti potrošnje energije.

Strategija se donosi za razdoblje do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu.

Konačno utvrđeni sadržaj strateške studije

V.

Sukladno odredbama članka 7. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba) i na temelju provedenog postupka određivanja sadržaja strateške studije sukladno odredbama članaka 8. i 9. Uredbe, strateška studija o utjecaju Strategije na okoliš obavezno sadrži:

- kratki pregled sadržaja i glavnih ciljeva strategije, plana ili programa i odnosa s drugim odgovarajućim strategijama, planovima i programima
- podatke o postojećem stanju okoliša i mogući razvoj okoliša bez provedbe strategije, plana i programa
- okolišne značajke područja na koja provedba strategije, plana ili programa može značajno utjecati
- postojeće okolišne probleme koji su važni za strategiju, plan ili program, posebno uključujući one koji se odnose na područja posebnog ekološkog značaja, primjerice područja određena u skladu s posebnim propisima o zaštiti prirode

– ciljeve zaštite okoliša uspostavljene po zaključivanju međunarodnih ugovora i sporazuma, koji se odnose na strategiju, plan odnosno program, te način na koji su ti ciljevi i druga pitanja zaštite okoliša uzeti u obzir tijekom izrade strategije, plana ili programa

– vjerojatno značajne utjecaje (sekundarne, kumulativne, sinergijske, kratkoročne, srednjoročne i dugoročne, stalne i privremene, pozitivne i negativne) na okoliš, uključujući bioraznolikost (strogo zaštićene vrste, ugrožene i rijetke stanišne tipove), stanovništvo i zdravlje ljudi, tlo, vodu, more, zrak, klimu, materijalnu imovinu, kulturno-povijesnu baštinu, krajobraz, uzimajući u obzir njihove međuodnose

– mjere zaštite okoliša uključujući mjere sprječavanja, smanjenja i ublažavanja nepovoljnih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na okoliš

– kratki prikaz razloga za odabir razmotrenih razumnih alternativni, obrazloženje najprihvatljivije razumne alternative strategije, plana ili programa na okoliš uključujući i naznaku razmatranih razumnih alternativni i opis provedene procjene, uključujući i poteškoće (primjerice tehničke nedostatke ili nedostatke znanja i iskustva) pri prikupljanju potrebnih podataka

– opis predviđenih mjera praćenja

– ne-tehnički sažetak podataka iz podstavaka 1. do 10. Priloga I. Uredbe uključujući sažetak glavne ocjene prihvatljivosti strategije, plana ili programa za ekološku mrežu ako je bila obvezna prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode te naznaku razmatranih razumnih alternativa.

Tijekom provedbe postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđeni su i ostali podaci koji moraju biti obuhvaćeni i obrađeni strateškom studijom, a to su:

- *Utjecaje Strategije na zdravlje koristeći metodologiju HIA sa uključenim biomonitoringom;*
- *Moguće utjecaje od ionizirajućeg zračenja na stanovništvo i okoliš;*
- *Utjecaje Strategije na kopneni i pomorski promet, nepomične obalne objekte za istraživanje i eksploataciju ugljikovodika, te ostale energetske kapacitete s posebnim naglaskom na morski okoliš;*
- *Utjecaje Strategije na područja šuma i šumskog ekosustava i šumarstvo u cilju planiranja razvoja energetskog potencijala s posebnim naglaskom na utjecaj na šumska gospodarska i lovna gospodarska područja i drvnu industriju;*
- *Utjecaje Strategije na sastavnicu okoliša „tlo“ po kriteriju evidentiranja mogućih oštećenja poljoprivrednog zemljišta uvažavajući pojedinačne i kompletne utjecaje u odnosu na postojeće sadržaje u prostoru;*
- *Analiza i prikaz utjecaja na pojedine vrste kulturne baštine s mjerama zaštite kulturne baštine;*
- *Utjecaj strategije na smanjenje emisija i tranziciju na niskougljično gospodarstvo, te procjenu utjecaja klimatskih promjena na područje Strategije što uključuje procjenu ranjivosti na klimatske promjene i zaštitu zraka;*
- *Utjecaje na zaštićena područja u skladu sa posebnim propisom iz područja zaštite prirode, krajobraznu raznolikost (obilježja krajobraza koja su temeljem svoje linearne ili kontinuirane strukture bitna za migraciju, širenje i genetsku razmjenu životinjskih vrsta) i georaznolikost;*

- Sve aspekte utjecaja Strategije uključujući postojeće i planirane (energetske) zahvate na stanje vodnih tijela posebice u pogledu hidromorfoloških i bioloških utjecaja, te obradu utjecaja Strategije na osnovne ciljeve upravljanja vodama (zaštita voda, rizici od poplava, korištenje voda ako je primjenjivo).

Strateška studija treba sadržavati i poglavlje Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, sukladno Rješenju Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: UP/I-612-07/18-71/96; URBROJ: 517-07-2-18-4 od 26. travnja 2018. godine):

1. podaci o ekološkoj mreži:

- opis ekološke mreže na koje provedba strategije, plana ili programa može utjecati
- kartografski prikaz područja ekološke mreže u odgovarajućem mjerilu sukladno mjerilu kartografskog prikaza strategije, plana ili programa

2. opis mogućih značajnih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu:

- vjerojatnost, trajanje, učestalost, jačina i kumulativna priroda (procjena rizika) mogućih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu

3. prijedlog mjera ublažavanja negativnih utjecaja provedbe strategije, plana ili programa na ekološku mrežu

4. zaključak:

- konačna ocjena prihvatljivosti strategije, plana ili programa za ekološku mrežu uz primjenu predloženih mjera ublažavanja iz točke 3.

Popis tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima, koja su sudjelovala u postupku određivanja sadržaja strateške studije

1. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
2. Ministarstvo zdravstva
3. Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
4. Ministarstvo unutarnjih poslova
5. Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
6. Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
7. Ministarstvo poljoprivrede
8. Ministarstvo turizma
9. Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
10. Ministarstvo kulture
11. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike
12. Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost
13. Hrvatska zajednica županija
14. Udruga općina u RH
15. Udruga gradova u RH

Na sadržaj strateške studije očitivalo se 12 od 15 tijela te su mišljenja odnosno prijedloge imala slijedeća tijela: Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Ministarstvo poljoprivrede, Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta, Ministarstvo kulture, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, Državni zavod za radiološku i nuklearnu sigurnost, Požeško-slavonska županija, Varaždinska županija i Općina Ivankovo.

Rješenjem Ministarstva zaštite okoliša i energetike (KLASA: UP/I-612-07/18-71/96; URBROJ: 517-07-2-18-4 od 26. travnja 2018. godine) određena je obveza provedbe Glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu.

U svrhu utvrđivanja sadržaja studije provedena je rasprava na temelju članka 9. stavka 4. Uredbe.

Osnovni podaci o izrađivaču strateške studije

VI.

Ministarstvo zaštite okoliša i energetike nadležno je za donošenje Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu.

Postupak izrade Strategije provodi Energetski institut Hrvoje Požar.

VII.

Sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i Pravilniku o uvjetima za izdavanje suglasnosti pravnim osobama za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 57/10) stratešku studiju izrađuje pravna osoba koja ima suglasnost Ministarstva zaštite okoliša i energetike za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša i poslova izrade studija o značajnom utjecaju strategija, plana i programa na okoliš.

Stratešku studiju Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030. godine s pogledom na 2050. godinu izradit će pravna osoba koja ima suglasnost za poslove izrade studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš, kao i izrade poglavlja i studija ocjene prihvatljivosti strategija, plana, programa ili zahvata za ekološku mrežu, po provedenom postupku javne nabave za predmetnu uslugu.

VIII.

U svrhu informiranja javnosti i sudjelovanja javnosti u pitanjima zaštite okoliša, informacija o pokretanju postupka strateške procjene i izradi strateške studije o utjecaju na okoliš predmetne Strategije objavljena je na internetskoj stranici Ministarstva zaštite okoliša i energetike dana 29. lipnja 2018. godine.

Tijekom proteklog razdoblja nisu zaprimljena mišljenja i/ili prijedlozi javnosti na sadržaj strateške studije.

IX.

Na temelju Uredbe, a sukladno Zakonu o zaštiti okoliša i odredbama članka 5. stavka 2. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša, Ministarstvo zaštite okoliša i energetike objaviti će ovu Odluku na svojoj internetskoj stranici.

X.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 310-02/18-01/106
URBROJ: 517-06-1-1-18-29
Zagreb, 17. rujna 2018. godine

